

Z P R A V O D A J

Kartografické společnosti České republiky

Č. 3/2010

Výstava „Staré mapy – historická paměť krajiny“ již popáté
(Sázava, 7.8.-27.8.2010)

Celkem tato již v pořadí pátá výstava starých map, organizovaná pod hlavičkou Kartografické společnosti ČR, proběhla v městě Sázava. Jedná se o pokračování série výstav starých map a s nimi spojených odborných přednášek, které již v minulosti byly v Praze - Uhřetěvsi, Praze - Kolovratech, Benešově u Prahy a ve Vlašimi. Přípravu výstav zabezpečuje katedra mapování a kartografie FSv ČVUT v Praze, ve spolupráci s Podblanickým vědeckotechnickým klubem železničním v Benešově (předseda František Kavka), dále se zapojují místní oblastní archivy a pracoviště katastrálních úřadů.

Koncepci výstavy a přednáškovou činnost má na starosti prof. Bohuslav Veverka z ČVUT Praha, organizační zajištění je úkolem pana Františka Kavky, jako poradkyně dále působí dr. Monika Čechurová z katedry geografie ZČU v Plzni.

Scénář výstavy obsahuje cca 80% stabilních exponátů (většinou reprinty starých map s komentáři, ukázky historické měřické techniky a zobrazovacích pomůcek), zbytek tvoří ukázky map stabilního katastru a historických vojenských mapování se vztahem k místu výstavy. Velmi často se přitom v místních oblastních archivech naleznou kartografické skvosty, např. série situačních plánů zámeckého parku Konopiště, do té doby veřejnosti nikdy nevystavovaných.

Ze zahájení výstavy

Výstava v městě Sázava proběhla po prodloužení původního termínu ve dnech 7.8.-27.8. v výstavní síni U Martina (bývalý hřbitovní kostel, dnes výstavní a koncertní síň) za nečekaně vysokého zájmu veřejnosti. Lze jen litovat načasování akce na prázdninové měsíce, učitelský sbor s výukou vlastivědy a geografie by zajisté návštěvu výstavy s unikátními místními mapami přivítal.

Závěrem k výstavě v Sázavě informace, že v benešovském týdeníku Jiskra vyšel obsáhlý hovor s prof. Veverkou nejen o starých mapách, ale i o vývoji zeměměřictví a zejména kartografie.

Další výstavy jsou v plánu pro Dolní Kralovice a Vrchotovy Janovice.

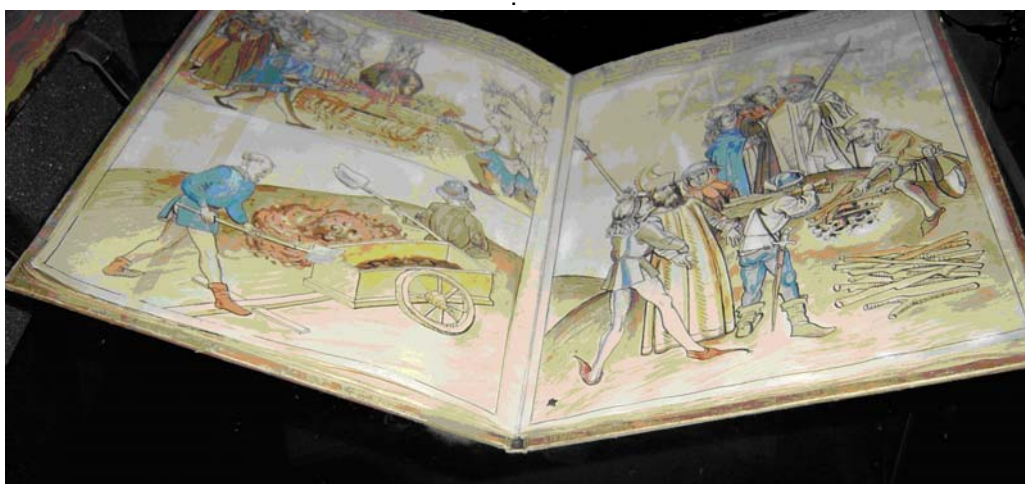
Prof. Ing. Bohuslav Veverka, DrSc.

Klaudiánova mapa poprvé na veřejnosti.

V areálu pražského hradu proběhla v Císařské konírně ve dnech 16.12.2009 až 4.4.2010 výstava Umění české reformace (1380-1620), pod anglickým názvem The Art of the Bohemian Reformation. Ohraničení rokem 1620 souvisí se známou bitvou na Bílé hoře a hromadným exodem nekatolické šlechty a inteligence do zahraničí.

Součástí výstavy byl i snad poprvé v dějinách vystavený originál Klaudiánovy mapy z roku 1518. Jak známo tento originální tisk se zachoval pouze v jediném exempláři a je uložen v Litoměřicích. Mapa rovněž prošla kompletní a nákladnou rekonstrukcí. Pohled na tak neskutečně známé a veřejnosti naprosto nedostupné legendární dílo byl fascinující. Velký formát, krásně jasné barvy, výborně čitelný text. Škoda, že zeměměřická veřejnost nebyla v širším rozsahu o této možnosti informována, zmínka byla zveřejněna pouze v časopisu Zeměměřič.

Autor textu zde lituje, že tuto mapu nevyfotografoval jako první objekt a místo toho zkusmo vyfotografoval starou kroniku. Bohužel u vstupu na výstavu se povolenky na fotografování neprodávaly a to bylo dokonce velmi přísně zakázáno, o čemž se autor okamžitě přesvědčil. Slavná Klaudiánova mapa tak zůstala návštěvníkům jako pouhý mentální obraz. Zda se nám ji podaří za našich životů ještě někdy na vlastní oči spatřit, je velká neznámá.

Prof. Ing. Bohuslav Veverka, DrSc.

3. mezinárodní konference o kartografii a GIS (3rd International Conference on Cartography & GIS) 15.-20.6.2010, Nesebar, Bulharsko

Pořadatelem této v roce 2010 patrně nejvýznamnější světové kartografické akce byla ICA – Mezinárodní kartografická asociace a Universita architektury, stavebního inženýrství a geodézie v Sofii, hlavním městě Bulharské republiky.

Záštitu nad akcí měl rektor sofijské university prof. Dobrin Denev. Česká strana však měla na této akci zcela mimořádný podíl. Za bulharskou stranu získala velké ocenění prof. Temenuška Bandrova, na jejíž bedrech ležela podstatná část přípravy a průběhu konference. Spoluorganizátorem konference a hlavním partnerem prof. Bandrové, byl prof. Milan Konečný, past president ICA a předseda mezinárodního organizačního výboru konference. Za zmínku stojí sponzoři akce, kterými byly společnost ESRI, Eurosense, Intergraph a Geodis Brno. Konference proběhla v nově postaveném hotelu Arsena, stojícím v bezprostřední blízkosti černomořské pláže.

Prof. Temenuška Bandrova

Akce se zúčastnilo přes 90 odborníků z celého světa, pozornost upoutala početná skupina účastníků z Číny, vesměs poměrně mladých a velmi přátelských chlapců a dívek. Českou stranu dále reprezentoval náš ambasador Mgr. Martin Klepetko.

Účastníci vyslechli celkem 109 referátů, dále byla k vidění řada posterů. Prof. Bandrova, jak známo, působí aktivně v komisi ICA o dětské kartografické kresbě, příslušné exponáty byly rovněž k vidění a nezbylo než ocenit dětskou fantazii a vynalézavost.

- Z českých příspěvků lze uvést (s vynecháním firemních prezentací)
- Veverka, B.-Čechurová, M.-Ambrožová, K.: New Trends in Cartographic Research of Historical Military Mapping (přednes Veverka)
  - Bartoněk, D.-Bureš, J.-Dráb, A.: Usage of GIS Technology in Civil Engineering

- Konečný,M.: Early Warning and Crisis Management Geographic Information Research Agenda
- Mulíčková,E.-Šafr,G.-Staněk,K.:Context Map – a Tool for Cartography Support Crisis Management
- Friedmannová,L.-Štěpánková,P.-Staněk,K.:Risk Maps in the Water Management of the Czech Republic from the Cartographic Perspective
- Špulák,P.-Brothánek,J.:TrueType Font Symbols for Cartography of Emergency Situations
- Bartoněk,D.:Usage of Old Maps in GIS

Účastníci konference (zleva : prof. B. Veverka, prof. W. Cartwright, prof. T. Bandrova, prof. M. Konečný)

Mezi nejčestnější hosty patřil současný prezident ICA profesor William Cartwright, z australského města Melbourne, který v závěru konference ocenil nejen exkluzivní prostředí, ale zejména úsilí, které organizátoři akce – Milan Konečný a Temenuška Bandrova věnovali, a předal prof. Bandrově speciální dárek – pravý a nefalšovaný australský domorodý bumerang.

Závěrem nutno vyzdvihnout velmi šťastnou ruku organizátorů při volbě místa akce. Město Nesebar patří mezi nejstarší evropská města, jeho počátky lze vystopovat v době bronzové, cca 3200 let před naším letopočtem a je zapsáno jako památková rezervace světového dědictví na seznamu UNESCO. Za návštěvu stojí zejména starý Nesebar, na ostrově spojeném s pevninou silnicí a známým větrným mlýnem, kde se nalézá řada historických pravoslavných kostelů. Z novější doby zaujmou dřevěné stavby se zajímavou konstrukcí stěn i střech a pochopitelně pouliční ruch, který zdaleka nekončí půlnocí, vše podmalováno zvukem mořských vln a všude přítomnými racky.

Prof. Ing. Bohuslav Veverka, DrSc.

Seminář „Digitalizace mapových sbírek a archivů“

Kartografická společnost ČR ve spolupráci s katedrou mapování a kartografie Fakulty stavební ČVUT v Praze a s Ústředním archivem zeměměřictví a katastru připravuje odborný seminář na téma „Digitalizace mapových sbírek a archivů“. Seminář se uskuteční v pátek 22. října 2010 ve konferenčním sále budovy zeměměřických a katastrálních úřadů v Praze 8 - Kobylisích.

Seminář bude zaměřen především na technologie digitalizace mapových sbírek a archivů a zúčastní se jej přední odborníci z oblasti archivnictví. Součástí semináře je i odborná exkurze do Ústředního archivu zeměměřictví a katastru.

Bližší informace o programu a způsobu přihlašování jsou dostupné na webových stránkách Kartografické společnosti www.czechmaps.cz. Přihlášky do 18.10. 2010

Osobní zprávy

Zemřel Ing. Milan Martinek, CSc.

Ing.Milan Martinek, CSc. se narodil se 13.08. 1930 v Břeclavi. Studium Vysoké školy speciálních nauk ukončil v r.1953, kdy získal titul zeměměřického inženýra. Po ukončení studií pracoval na ČVUT nadále jako odborný asistent katedry mapování a kartografie, kde se zabýval výukou kartografických disciplin. Jeho hlavním zaměřením byla tehdy teoretická kartografie. Zde se věnoval zejména aplikaci matematické statistiky, vycházející ze „Statistického zpracování a vyjádření kartograficky zobrazovaných jevů" (dizertační práce z roku 1958, za níž získal vědecký titul CSc.) s cílem objektivizovat kartograficky sdělované informace. Aktivně pracoval v orgánech ČSVTS. Po roce 1968 musil odejít z politických důvodů z vysoké školy a po dlouhou dobu pracoval v Útvaru hlavního architekta hl.m.Prahy. Zde se věnoval zejména nově se rozvíjející oblasti – geoinformatice.

Po roce 1989 se věnoval poradenství v oblasti kartografie a geoinformatiky. Byl spoluzakladatelem poradenské firmy MARPO Praha a byl jedním ze zakládajících členů České asociace pro geoinformace. Za zásluhy o rozvoj české kartografie byl jmenován v r.1993 čestným členem Kartografické společnosti České republiky.

Ing.Milan Martinek, CSc. zemřel po delší vážné nemoci v úterý 13.července 2010 ve věku nedožitých 80 let. Čest jeho památce !

Redakce :

Doc. Ing. Miroslav Mikšovský,CSc., Ing. Růžena Zimová, Ph.D.